

Číslovky (numeralia)

- slova řadící se k číslovkám se vydělují na základě **sémantického kritéria = vyjadřují množství (kvantitu)**
- **formálně** se řadí k různým slovním druhům

slovní druh:

Základní třídění číslovek:

- a) určité** (vyj. kvantitu přesně)
- b) neurčité** (nevyjadřují kvantitu přesným číselným údajem)

- 1. základní** – vyj. počet (kolik?)
- 2. řadové** – vyj. pořadí (kolikátý?)
- 3. druhové** – vyj. počet druhů (*dvoji, dvoje,...*) (kolikerý, kolikero?)
- 4. násobné** – vyj. počet realizací děje (kolikrát, kolikanásobný?)

Další druhy číslovek: skupinové, dílové, souborové, úhrnné.

Typ deklinace:

1. substantivní – *sto* ...

2. adjektivní – *druhý*, ...

3. zájmenná – *jeden (ten)*

4. zvláštní – *dva, oba,*

tři, čtyři (většina tvarů jako *kosti*), *tří/třech,*

čtyř/čtyřech

5-99, kolik, mnoho + počítaný předmět (pouze dva

tvary v celém paradigmatu, např. *pět* (knih), *pěti*

(knih)

nesklonné – *půl, čtvrt, dvakrát, sto* + počítaný předmět

kombinované číslovkové výrazy (*dvacet pět, tisíc sto padesát pět, dvacátý druhý*)

mluvnické kategorie:

(rod /živ./, číslo, pád): vyjadřují jen sklonné číslovky, některé však omezeně, například:

- **tři, čtyři, pět–99:**

- **dva, oba, tři, čtyři, pět–99:**

- kategorie životnosti – jen **číslovky s adjektivní deklinací**
(*trojnásobný vítěz, skončili druzí*)